

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ЖОВТЕНЬ 2018 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у жовтні 2018 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи

ЗМІСТ

1. ВСТУП	2
2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА	3
Право на свободу та особисту недоторканність.....	3
Обшуки та затримання.....	3
Політично мотивоване кримінальне переслідування.....	4
Справа Сенцова, Кольченка, Афанасьєва, Чірнія.....	4
«Справа кримських мусульман».....	4
«Справа українських диверсантів».....	5
Справа Володимира Балуха.....	6
Справа Веджіє Кашка.....	7
Справа Євгена Каракашева.....	7
Умови утримання в місцях несвободи.....	7
Свобода слова та висловлювання думок.....	8
Свобода мирних зібрань.....	9
Порушення пакту про економічні, соціальні та культурні права.....	10
3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА	11
Призов осіб, котрі мешкають на окупованій території, до збройних сил держави, що окупує, а також пропаганда служби у збройних силах.....	11
Примус до отримання документів РФ у Криму.....	12
4. ДОДАТКИ	13

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ОБШУКИ ТА ЗАТРИМАННЯ

30 жовтня о 4 ранку співробітники ФСБ прибули для вчинення обшуку до будинку **Ділявера Гафарова** у селі Жемчужина. За словами його родички, приїхало близько 10 автівок. Обшук тривав до 11:00. Двох понятих співробітники ФСБ привезли із собою з Феодосії. Вони заявили, що шукають зброю та наркотики. Під час обшуку нічого знайдено не було, проти було вилучено ноутбук, телефони, документи, український та російський паспорти.¹

Громадський захисник Мамбет Асан-Уста повідомив, що співробітники ФСБ увезли Д. Гафарова після обшуку в бік Сімферополя. Відповідних документів або їхніх копій про вчинення обшуку та затримання родичам не залишили.²

Пізніше об'єднання «Кримська солідарність» повідомило, що Ділявер Гафаров затриманий за підозрою у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 208 КК РФ *«Участь у збройному формуванні, не передбаченому федеральним законом, а також участь на території іноземної держави у збройному формуванні, не передбаченому законодавством цієї держави, з цілями, що протирічать інтересам Російської Федерації»*, за участь у «Кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана» на підконтрольній Україні території.³

31 жовтня «суддя Київського районного суду Сімферополя» Михайло Білоусов обрав Д. Гафарову запобіжний захід у формі утримання під вартою до 25 грудня 2018 року.

¹ Крим.Реалії | «ФСБ увірвалося о 4 ранку». Сталі відомі подробиці обшуку в оселя кримських татар в Криму (+світлина): <https://ru.krymr.com/a/rodnie-rasskaza-podrobnosti-obuskov/29572653.html?fbclid=IwAR3T3Y-BnyNC1g7KU34ki-aMXJrFCnmQrftn3TOPRC1rurBe6WFOesDiHJ8>

² <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/308046443121787/>

³ «Батальйон імені Номана Челебіджіхана» не брав участі у збройному конфлікті на сході України та базувався поблизу адміністративного кордону з Кримом: <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/726344391066353>

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

СПРАВА СЕНЦОВА, КОЛЬЧЕНКА, АФНАСЬЄВА, ЧІРНІЯ

3 жовтня адвокат Д. Дінзе повідомив, що український режисер, політв'язень **Олег Сенцов**, котрий голодує 142 дні, страждає на серцеву недостатність та ревматизм.⁴

Олег Сенцов дійшов рішення припинити голодування з 6 жовтня та повідомив про це у листі, який передав адвокату. Припинення голодування він пояснив тим, що планується годувати його примусово.⁵

8 жовтня Зовнішньополітична служба ЄС оприлюднила заяву, якою закликала РФ звільнити українського політв'язня Олега Сенцова та інших українців, затриманих у Криму та РФ.⁶

«СПРАВА КРИМСЬКИХ МУСУЛЬМАН»

У жовтні загальна кількість позбавлених волі у «справі кримських мусульман» – 29 осіб.

- **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфуллаєв:** ухвалено обвинувальні вироби, перебувають у колоніях на території РФ;
- **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров:** справа розглядається у суді РФ, утримуються у СІЗО Ростова-на-Дону;
- **Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв, Еміль Джемаденов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Мемет Белялов, Тимур Ібрагімов, Сервер Закір'яєв, Ернес Аметов, Енвер Сейтосманов, Сервер Мустафаєв, Едем Смаїлов:** справа на стадії досудового дізнання, утримуються у СІЗО Сімферополя.

Усіх звинувачують в участі у «Хізб ут-Тахрір» за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (*Створення терористичної організації*) та/або ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (*Участь у терористичній організації*). Пізніше декотрим з фігурантів висунули звинувачення за ст. 278 НК РФ (*Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади*).

Наріман Мемедемінов звинувачується за публікацію відео з символікою «Хізб ут-Тахрір» за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (*Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму чи пропаганда тероризму*).

Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов і Арсен Джеппаров, як і раніше, перебувають у СІЗО Ростова-на-Дону. У жовтні їхня справа не розглядалася Північно-Кавказьким окружним військовим судом, тому що її було повернуто до прокуратури для зміни кваліфікації. Суддя Микола Васильчук вирішив, що обвинувачення має бути пред'явлено за більш тяжкою статтею.⁷

⁴ Настоящее Время | «Перемовини у тупину». Адвокат Дінзе розповів про можливий обмін Сенцова та стан його здоров'я: <https://www.currenttime.tv/a/29519876.html?fbclid=IwAR3gHQHBouNceULhEiYB4v37Nvhd2vFrQcgZR05aQ76jKxftgaCkQuZYjg>

⁵ <https://www.facebook.com/crimeahrg/posts/2169613196657643>

⁶ EEAS | Statement by the Spokesperson on the continued illegal detention of Oleg Sentsov: <https://bit.ly/2zuhpJ7>

⁷ Північно-Кавказький окружний військовий суд | Справа № 1-15/2018 (1-133/2017) https://ovs--skav.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=5975&delo_id=1540006&new=&hide_parts=1

У жовтні у Північно-Кавказькому окружному військовому суді (далі – ПКОВС) тривали слухання у справі **Енвера Мамутова, Ремзі Меметова, Зеврі Абсеїтова, Рустема Абільтарова**. 9 жовтня суддя ПКОВС Роман Плиско за клопотанням прокурора Сергія Булгакова продовжив до 11 січня 2019 року терміни утримання під вартою.⁸ Усього в ПКОВС у жовтні відбулося 8 слухань у цій справі.⁹

5 жовтня «Київський районний суд Сімферополя» продовжив до 9 грудня 2018 року термін утримання під вартою **Серверу Мустафаєву та Едему Смаїлову**. Офіційним приводом продовження була заява слідчого про необхідність опрацювання значного обсягу інформації.¹⁰

8 жовтня «судді ВС РК» Олексій Козирев, Олег Лебідь і Едуард Белоусов продовжили терміни утримання під вартою **Тимуру Ібрагімову, Марлену Асанову, Мемету Бєлялову, Сейрану Салієву, Серверу Зекір'яєву та Ернесу Аметову**. Клопотався щодо продовження термінів старший слідчий ФСБ РФ Дмитро Грамашов.¹¹

25 жовтня «суддя ВС РК» Алла Овчинникова залишила чинним рішення щодо утримання під вартою до 9 жовтня 2018 року **Тимуру Ібрагімову, Серверу Мустафаєву, Сейрану Салієву та Едему Смаїлову**.¹² Постанову було ухвалено ще 8 серпня 2018 року, а апеляція розглядалася після дати, що до неї продовжили термін утримання під вартою, й, власне, була формальністю.

26 жовтня «судді ВС РК» Михайло Соболук і Наталія Череватенко залишили чинним рішення про утримання під вартою до 9 грудня 2018 року **Сейрана Салієва та Тимура Ібрагімова**.¹³

29 жовтня «судді ВС РК» Людмила Капустіна та Тетяна Мельник залишили чинним рішення щодо утримання під вартою до 9 жовтня 2018 року **Марлена Асанова і Мемета Бєлялова**.¹⁴

11 жовтня «суддя Київського районного суду Сімферополя» Ольга Кузнєцова продовжила термін утримання під вартою активістові **Наріману Мемедемінову** на 2 місяці до 16 грудня 2018 року.¹⁵

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

У жовтні 12 осіб, котрих ФСБ, затримавши, звинуватила «у підготовці диверсій та шпionажі», перебувають у ув'язненні: **Євген Панов, Андрій Захтей, Редван Сулейманов, Володимир Присич, Володимир Дудка, Дмитро Штибліков, Олексій Бессарабов, Глеб Шаблій,**

⁸ Крим.Реаліі| Суд на три місяці продовжив термін утримання під вартою фігурантам бахчисарайської «справи Хізб ут-Тахрір»: <https://ru.krymr.com/a/news-sud-prodlil-srok-soderzhaniya-figurantam-hizb-ut-tahrir/29534542.html?fbclid=IwAR0DqUh7c1sn6jEY2eN3AhGVau566Nxq9ObKhSjeHRxOdG3pNwSbtmywyU>

⁹ ПКОВС | Рух справи 1-42/2018: https://ovs--skav.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&case_id=6468&delo_id=1540006&new=&hide_parts=1

¹⁰ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/2175944572661620/> (відео)

¹¹ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 08.10.2018. Справи 3/2-51/2018, 3/2-52/2018, 3/2-53/2018, 3/2-54/2018, 3/2-55/2018, 3/2-56/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=08.10.2018

¹² «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 25.10.2018. Справа 22К-2943/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=25.10.2018

¹³ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 26.10.2018. Справи 22К-2973/2018 і 22К-2972/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=26.10.2018

¹⁴ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 29.10.2018. Справи 22-2971/2018 і 22-2969/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=29.10.2018

¹⁵ В Криму продовжили арешт звинувачуваному «пропаганді тероризму» блогеру Мемедемінову: <https://ru.krymr.com/a/news-sud-v-krymu-prodlil-arrest-blogeru-memedeminovu/29537987.html>

Олексій Стогній, Геннадій Лімешко, Ганна Сухоносова, Дмитро Довгополов, Костянтин Давиденко. У цих справах зафіксовано незаконні методи вчинення слідства та застосування тортур для отримання свідчень зізнання.

9 жовтня Ігор Котелянець повідомив, що **Євгена Панова**, його брата, етапували із Сімферопольського СІЗО до Краснодарського краю (РФ) для подальшого відправлення до Москви.¹⁶ 12 жовтня родичі повідомили КПП, що Євгена Панова етапують до слідчого ізолятора № 1 міста Москва «Матроська тиша», де він перебуватиме під час розгляду апеляції у Верховному суді РФ.¹⁷

25 жовтня Верховний суд РФ залишив чинним вирок Євгену Панову – 8 років позбавлення волі у колонії суворого режиму. Усі клопотання захисту було відхилено.¹⁸

24 жовтня родичі **Дмитра Штиблікова** повідомили, що його етапували з російської колонії № 6 м. Омськ у невідомому напрямі. За їхньою інформацією, 23 жовтня севастопольця в колонії мав намір відвідати його адвокат, проте підзахисного там вже не було. 31 жовтня журналіст Антон Наумлюк повідомив, що Дмитро Штибліков перебуває в Краснодарі (РФ), його етапують до Криму для участі у слуханнях у справі Володимира Дудки та Олексія Бессарабова.¹⁹

29 жовтня відбулося засідання «Севастопольського міського суду» у справі Володимира Дудки та Олексія Бессарабова. «Суддя» Ігор Кожевников відхилив клопотання захисту щодо залучення Іллі Дудки (сина Володимира Дудки) як громадського захисника. Також на засіданні був допитаний як свідок раніше засуджений фігурант цієї справи Олексій Стогній. Для надання свідчень О. Стогнія доправили до Севастополя з виправної колонії № 2 м. Керч.²⁰

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

3 жовтня **Володимир Балух** відмовився брати участь через відеозв'язок у розгляді апеляційної скарги на третій вирок проти нього у «ВС РК» у справі про «*дезорганізацію діяльності закладу, що забезпечує ізоляцію від суспільства*» (ч. 2 ст. 321 КК РФ). Він наполягав на власній участі, проте суддя Олена Спасьонова провела розгляд апеляції без нього. Вона скоротила термін покарання Володимирові Балуху на 1 місяць і ухвалила рішення за сукупністю трьох обвинувачень про позбавлення волі Володимира Балуха на 4 роки та 11 місяців у колонії загального режиму та штраф 10 000 рублів.²¹

18 жовтня Володимира Балуха етапували з СІЗО Сімферополя до виправної колонії № 2 загального режиму в Керчі для відбування покарання. 19 жовтня адвокат Володимира Балуха прибув до колонії, проте адміністрація відмовила захиснику у відвідуванні активіста, мотивуючи це тим, що він перебуває «на карантині», і відвідини дозволено з 3 листопада.²²

¹⁶ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10215292840627799>

¹⁷ КПП | Євгена Панова етапують до московського СІЗО «Матроська тиша»: <https://crimeahrg.org/evgeniya-panova-etapiruyut-v-moskovskoe-sizo-matrosskaya-tishina/>

¹⁸ КПП | Верховний суд РФ залишив чинним вирок Євгену Панову: <https://crimeahrg.org/verhovnyiy-sud-rf-ostavil-v-sile-prigovor-evgeniyu-panovu/>

¹⁹ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/2203030079731920>

²⁰ КПП | Сину «українського диверсанта» Володимира Дудки відмовили у статусі громадського захисника батька: <https://crimeahrg.org/synu-ukrainskogo-diversanta-vladimira-dudki-otkazali-v-statuse-obshhestvennogo-zashhitnika-otsta>

²¹ КПП | У Криму переглянули вирок Володимирові Балуху: <https://crimeahrg.org/v-krymu-peresmotreli-prigovor-vladimiru-baluhu/>

²² КПП | Політв'язень Володимир Балух перебуває у Керченській колонії, – адвокат: <https://crimeahrg.org/politzaklyuchennyiy-vladimir-baluh-nahoditsya-v-kerchenskoy-kolonii-advokat/>

СПРАВА ВЕДЖІЄ КАШКА

Бекір Дегерменджі, Асан Чапух, Кязім Аметов і Руслан Трубач були затримані 23 листопада 2017 року за сфабрикованим звинуваченням у здирництві грошей у громадянина Туреччини. Під час затримання померла ветеран кримськотатарського руху Веджіє Кашка, котрій, за словами затриманих, громадянин Туреччини мав повернути заборговані гроші.

Слідчий комітет РФ відмовив адвокату Миколі Полозову в ознайомленні з відеозаписами затримання Веджіє Кашка²³ (Додаток 1).

10 жовтня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Ольга Кузнецова змінила запобіжний захід з утримання під вартою на домашній арешт фігурантові «справи Веджіє Кашка» **Асану Чапуху**. Цю інформацію КПП підтвердив адвокат Айдер Азаматов. Причина зміни запобіжного заходу – стан здоров'я Асана Чапуха.

23 жовтня «суддя ВС РК» Михайло Соболук залишив чинним рішення про утримання під вартою **Казіма Аметова, Бекіра Дегерменджі та Руслана Трубача** і про перебування під домашнім арештом Асана Чапуха.²⁴

СПРАВА ЄВГЕНА КАРАКАШЕВА

11 жовтня «суддя ВС РК» Галина Релько залишила чинним рішення про утримання під вартою активіста **Євгена Каракашева** до 28 жовтня 2018 року.²⁵

22 жовтня «суддя Євпаторійського міського суду» Ігор Вільховий за клопотанням слідчого Алшиза Абушева продовжив Євгену Каракашеву термін утримання під вартою до 30 листопада 2018 року.²⁶

УМОВИ УТРИМАННЯ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

19 жовтня адвокат Е. Курбедінов повідомив про погіршення стану здоров'я фігуранта «справи Веджіє Кашка» **Казіма Аметова**. За словами К. Аметова, у нього проблеми з очима, тиском, серцем і шлунком.²⁷

²³ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1950634278335292>

²⁴ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 23.10.2018. Справа 22К-2938/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=23.10.2018

²⁵ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 11.10.2018. Справа 22К-2789/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.10.2018

²⁶ Крим.Реаліі | Суд в Криму продовжив арешт активістові, звинувачуваному в екстремізмі у соцмережах: <https://ru.krymr.com/a/news-sud-v-krymu-prodlil-arest-karakashev/29557370.html>

²⁷ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/342073513234591>

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК

17 жовтня в Керчі від вогнепальних та мінно-вибухових поранень у Керченському політехнічному коледжі загинула 21 особа та більше 40 були поранені.

За версією де-факто влади, у масових вбивствах підозрюється один зі студентів коледжу, котрого було знайдено мертвим у будівлі цього навчального закладу. Дії підозрюваного у вбивствах правоохоронні органи не співвідносили з його релігійними переконаннями. Проте у ЗМІ РФ і Криму розміщено публікації, що **розпалюють ненависть** до представників релігійної організації «Свідки Єгови», діяльність якої не заборонено на території України.²⁸

Факти розпалювання ненависті до «Свідків Єгови» зафіксовано щонайменше у 10 публікаціях Інтернет-видань Криму та РФ, включно із ЗМІ, які у повному обсязі або частково фінансуються з бюджету РФ: Вести.ру²⁹, НТВ³⁰, телеканал «Звезда»³¹ та Russia Today.³² Таким чином, влада РФ за допомогою підконтрольних ЗМІ використовує масові вбивства підлітків для розпалювання ненависті до прихильників «Свідків Єгови».

23 жовтня адвокат Олексій Ладін повідомив, що «суддя Алуштинського міського суду» заборонила журналістові здійснювати фільмування обвинувачених – депутата Павла Степанченка та журналіста Олексія Назімова. «Суддя» оголосила, що клопотання про відеофільмування вона отримає лише наступного дня. Проте журналіст пред'явив їй копію клопотання зі штампом «суду», на це «суддя» відповіла, що документу на бачила, й заборонила фільмування.³³

27 жовтня об'єднання «Кримська солідарність» презентувало у Криму власний сайт. Проте 28 жовтня доступ до цього сайту був закритий кримськими провайдерами. Активістка Лутфіє Зудієва повідомила, що скарги на блокування сайтів надходять з усього Криму.³⁴ У КПГ підтвердили, що щонайменше один з провайдерів Керчі теж заблокував доступ до цього сайту.

29 жовтня журналісту «Нової газети» Антону Наумлюку відмовили у здійсненні фотографування та фільмування під час судового засідання «Алуштинського міського суду». Він подав клопотання на здійснення фільмування у судовому засіданні. За його словами, «суддя» Світлана Ващенко під час ухвали усної заборони на здійснення фільмування використала таке формулювання: «у клопотанні відмовлено через те, що підсудні мають взаємозв'язок зі ЗМІ, а також через специфіку справи».

У жовтні 2018 року у Сімферополі та Севастополі проведені тестування інтернет-блокувань та аналізу даних за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення ООНІ. Дослідження провела Лабораторія цифрової безпеки за підтримки Кримської правозахисної групи. Згідно результатів дослідження, для користувачів севастопольського інтернет-провайдера «Elite-Net» недоступними є щонайменше 33 українських сайти. Крім

²⁸ КПГ | Масові вбивства в Керчі використовують для розпалювання ненависті до «Свідків Єгови»: <https://crimeahrg.org/massovyie-ubiystva-v-kerchi-ispolzuyut-dlya-razzhiganiya-nenavisti-k-svidetelyam-iegovyi/>

²⁹ <https://www.vesti.ru/videos/show/vid/773346/>

³⁰ <https://www.ntv.ru/novosti/2089604/>

³¹ https://tvzvezda.ru/news/vstrane_i_mire/content/201810172209-dvne.htm

³² <https://russian.rt.com/russia/news/565088-kerch-vzryv-kolledzh>

³³ <https://www.facebook.com/alexey.ladin.3/posts/1832028893581154>

³⁴ Крим.Реаліті | В Криму обмежили доступ до сайту «Кримської солідарності» — правозахисники <https://ru.krymr.com/a/news-v-krimy-zablokirovali-sait-krymskoi-solidarnosti/29567934.html>

того, 15 сайтів недоступні у провайдера «Ланком» та 14—у «Севстар». Сімферопольський провайдер «RealWeb» не надає доступ до 25 українських сайтів. По 21 недоступному сайту у провайдерів «Giganet» і «Крэлком», а також 7 сайтів у провайдера «FarLine».³⁵

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

До мешканки **Армянська Катерини Пивовар** прибули співробітники МВС РФ і прокуратури після того, як вона у соціальних мережах запропонувала мешканцям Армянську зібратися 11 вересня та переговорити з керівником місцевої адміністрації. Вона планувала обміркувати екологічну ситуацію в Армянську після викидів на заводі «Титан». Співробітники МВС попередили активістку про неприпустимість проведення несанкціонованого мітингу та запропонували їй «залишитися вдома».³⁶

27 жовтня через заборону на проведення мирного зібрання активісти не змогли організувати екологічний пікет. Замість цього в Армянську активісти роздали гуманітарну допомогу багатодітним родинам.³⁷

18 жовтня Держдума РФ ухвалила проект № 468798-7 Федерального закону,³⁸ що доповнює Кодекс про адміністративні правопорушення РФ статтю 20.2.3. Ця стаття запроваджує **відповідальність організаторів масових заходів** за несвоєчасне подання до адміністрації повідомлення щодо проведення заходу, за незазначення мети проведення або неповідомлення про відмову від організації заходу. За порушення статті передбачено штрафи від 5 000 до 20 000 рублів для фізичних осіб і від 20 000 до 100 000 рублів для юридичних осіб. 30 жовтня президент РФ підписав закон «Про внесення змін до Кодексу Російської Федерації про адміністративні правопорушення»,³⁹ 31 жовтня закон був опублікований та має набути чинності через 10 днів після його обнародування.

Ухвалення нового закону дозволить владі РФ (зокрема й в Криму) залучати організаторів мирних зібрань до адміністративної відповідальності лише за самий факт подання сповіщення щодо проведення мирного зібрання.

27 жовтня співробітники Центру з боротьби з екстремізмом МВС РФ («Центр Е») прийшли на **зібрання об'єднання «Кримська солідарність»**. Керував такими діями «прокурор» Валентин Чуприна.⁴⁰ Заявленою причиною візиту була необхідність вручити координатору «Кримської солідарності» Діляверу Меметову, адвокатам Едему Семедляєву та Лілі Геменджі застереження про неприпустимість порушення законодавства у сфері екстремізму та тероризму. За словами «прокурора», до прокуратури надійшла інформація з «Центру Е» про те, що активісти готують одиночні пікети. Звинувачень їм не пред'явили.⁴¹

³⁵ КПГ | Українські сайти в Криму найбільше блокують провайдери Еліт-нет та Ріал-веб—дослідження <https://crimeahrg.org/uk/ukrayinski-sayti-v-krimu-naybilshhe-blokuyut-provayderi-elit-net-ta-rial-veb-doslidzhennya/>

³⁶ Новий день | До екоактивістки з Армянську завітали поліція та прокуратура <https://newdaynews.ru/crimea/647186.html>

³⁷ Крим.Реаліті | Багатодітним родинам Армянську роздали гуманітарну допомогу (+світліни): https://ru.krymr.com/a/news-v-armyanske-razdavali-gumanitarku/29567323.html?fbclid=IwAR0h4oALdyQfVRM-7mfadANz3ZrdCAeYzsq-VSobgfZgDY55VEB_e-py_pc

³⁸ Державна Дума РФ | Законопроект № 468798-7: <http://sozd.parliament.gov.ru/bill/468798-7>

³⁹ Президент Росії | До КпАП зроблено зміни, що стосуються організації публічних заходів: <http://kremlin.ru/acts/news/58976>

⁴⁰ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/725283794505746>

⁴¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/photos/a.416800078687454/724923004541825/?type=3&theater>

ПОРУШЕННЯ ПАКТУ ПРО ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА КУЛЬТУРНІ ПРАВА

З кінця серпня було зафіксовано викиди отруйних хімічних речовин в атмосферу з території заводу «Кримський титан»⁴² в Армянську (населення близько 20 000 осіб). Лише після розголосу ситуації з заводом «Кримський титан» де-факто влада вдалася до реалізації заходів для запобігання наслідків аварії, але й відсутність своєчасної та оперативної реакції де-факто влади призвело до негативного впливу викидів на здоров'я місцевого населення та порушенню права мешканців Армянську і найближчих населених пунктів на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, закріплений в ст. в ст. 12 МПЕСКП.

Мешканка Армянську **Катерина Пивовар** повідомила КПГ, що у всіх її чотирьох дітей розвивається кашель та набряки очей. За її словами, лікар поставив діагноз алергічний дерматит та порадив їй з дитиною залишити місто. Катерина розповіла, що вона вже впродовж двох місяців кашляє, відчуває першіння в горлі та печіння в очах. Вона пов'язує ці симптоми з хімічними викидами з заводу «Титан», що тривають.⁴³ Скарги на здоров'я надходять й від інших мешканців міста.

⁴² <https://www.facebook.com/dpsuachru/photos/a.1490675987895272/1875055279457339/?type=3&theater>

⁴³ КПГ | Багатодітна мати пов'язує хвороби її дітей із викидами в Армянську <https://crimeahrg.org/mnogodetnaya-mat-svyazyivaet-bolezni-ee-detey-s-vyibrosami-v-armyanske/>

3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

ПРИЗОВ ОСІБ, КОТРИ МЕШКАЮТЬ НА ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ, ДО ЗБРОЙНИХ СИЛ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ, А ТАКОЖ ПРОПАГАНДА СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ

У жовтні 2018 року Кримська правозахисна група зафіксувала на території півострова щонайменше 10 мілітаристських заходів, до яких було залучено дітей. У заходах брали участь військовослужбовці ЗС РФ, співробітники Росгвардії, ФСБ, представники окупаційної влади, зокрема й з «Міністерства освіти Криму».

6 жовтня – виїзні збори з військово-патріотичної підготовки на Федюхіних висотах у Балаклаві. До складу «Юнармії» було зараховано нових членів, відбулося навчання дітей поводженню з автоматом АК-74 та їзді на бронетранспортері БРДМ-2.⁴⁴

2–6 жовтня на молодіжному форумі «Таврійський бриз» молодь 14–18 років навчали поводженню з автоматом АК-74, пістолетом «Макарова» та учбовими гранатами.⁴⁵

12 жовтня в Сімферополі на території військової частини Росгвардії школярам було продемонстровано військову техніку та здійснено навчання їх складанню-розбиранню автомата АК-74.⁴⁶

12 жовтня в 1-й Гвардійській школі Сімферопольського району склав присягу перший юнармійський кадетський клас Військово-космічних сил (ВКС). Учні 5-го класу (11–12 років) склали присягу на вірність РФ, ВКС РФ. На заході були присутніми представники Міністерства оборони РФ і командування ВЧ 46451 ВКС, начальник штабу руху «ЮНАРМІЯ» Сімферопольського району.⁴⁷

13 жовтня у селі Міжгірне Білогірського району дітей навчали поводженню зі зброєю та стройовій підготовці.⁴⁸

13 жовтня у селі Мирне Сімферопольського району дітей навчали складанню-розбиранню автомата АК-74.⁴⁹

13 жовтня школярі Керчі склали присягу військово-патріотичного клубу «Юний друг прикордонника», ініціатори створення клубу – Кримська регіональна громадська організація «Союз прикордонників «Солдати кордону» та «Служба у місті Керчі Прикордонного управління ФСБ Росії по Республіці Крим».⁵⁰

14 жовтня в Керчі відбувся набір у кадети військово-патріотичного клубу «Грифон», який створено при Хуторському козакому товаристві «Керч Єнікальське».⁵¹

28 жовтня у Севастополі водночас 1 800 школярів було залучено до російського військово-патріотичного руху «Юнармія». У заході брали участь ЗС РФ, було організовано

⁴⁴ https://vk.com/wall-124993512_2671

⁴⁵ https://vk.com/wall-124993512_2676

⁴⁶ https://vk.com/wall-124993512_2692

⁴⁷ https://vk.com/wall-124993512_2699

⁴⁸ https://vk.com/wall-124993512_2697

⁴⁹ <https://youtu.be/qu8pOVlzQGU>

⁵⁰ Сайт адміністрації Керчі| Відбулася посвята учнів шкіл міста Керчі, Ленінського району та Коктебеля до військово-патріотичних клубів «Юний друг прикордонника»: <https://bit.ly/2D5tDf9>

⁵¹ <https://www.facebook.com/groups/1715098488507893/permalink/2475894142428320/>

виставку зброї та військової техніки.⁵² 29 жовтня у Керчі розпочалася юнармійська зміна мілітарного спрямування на базі дитячого оздоровчого табору «Чорноморочка».⁵³ У таборі 30 жовтня мала місце підготовка дітей молодшого та середнього шкільного віку до стрільби з пневматичної гвинтівки МР «Байкал», пневматичного пістолета «Стечкіна» та пневматичного пістолета «Макарова».⁵⁴ 31 жовтня відбулося навчання дітей поводженню з автоматом АК-74.⁵⁵

17 жовтня в Керчі у Політехнічному коледжі сталося масове вбивство людей, під час якого загинула 21 особа та більше 40 отримали поранення. Підозрюваний – один з учнів коледжу. Експерти КПГ мають думку, що організована російською владою масова мілітаризація та пропаганда зброї серед неповнолітніх мешканців Криму могла стати однією з умов, за якої така трагедія була можливою.

ПРИМУС ДО ОТРИМАННЯ ДОКУМЕНТІВ РФ У КРИМУ

8 жовтня агенція «Кримінформ» із посиланням на «Управління ДІБДР по Республіці Крим» сповістила, що з початку 2018 року в Криму 2 203 власники автівок були притягнуті до відповідальності за їзду на автомобілях з українськими номерними знаками кримської серії (АК СН). Загальна сума штрафів склала 2 151 000, з них вже сплачено 1 276 000 рублів. Дев'ятеро мешканців Криму були позбавлені права керування автіркою. За інформацією ДІБДР, у 2017 року за використання українських номерів було притягнуто до адміністративної відповідальності 4965 кримчан, сума штрафів склала 5 430 000 рублів, 10 осіб були позбавлені водійських прав. У такий спосіб автовласників примушують брати російські номери на автомобілі.⁵⁶

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координаторка Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асєєв, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

⁵² Законодавчі збори міста Севастополя | ФОТОРЕПОРТАЖ. Ряди «Юнармії» та Російського руху школярів поповнилися 1 800 севастопольських школярів: http://sevzakon.ru/view/prensa/allnews/2018/oktyabr/fotoreportazh_ryady_yunarmii_i_rossijskogo_dvizheniya_shkolnikov_popolnilis_1800_sevastopolskimi_shkolnikami1

⁵³ https://vk.com/wall-124993512_2731

⁵⁴ https://vk.com/wall-124993512_2732

⁵⁵ https://vk.com/wall-124993512_2736

⁵⁶ Кримінформ | Водії з початку року сплатили більше 1 млн. рублів штрафів за кримські номери українського зразка: <http://www.c-inform.info/news/id/69970>

4. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

СК России
Главное следственное управление
по Республике Крым
Следственный отдел
по Киевскому району
города Симферополь
ул. Тургенева, 26, г. Симферополь,
Республика Крым, Россия,

адвокату Полозову И.И.
г. Москва, Малый
Полудяроslавский пер.,
д. 3/5 стр. 1
105120

13.09.2018 № СК-ОД-12-18/2154

В настоящий момент материала проверки № 1178 пр-18 по факту смерти Кашка Веджие, находится в Главном следственном управлении Следственного комитета Российской Федерации по Республике Крым с 10.08.2018 и по настоящее время материал проверки в следственный отдел по Киевскому району г. Симферополь Главного следственного управления Следственного комитета Российской Федерации не возвращался.

В связи, с чем ознакомиться с видеозаписями содержащихся в материале проверки № 1178 пр-18 не представляется возможным.

Старший следователь
следственного отдела

Н.В. Балашова

*Відмова Слідчого комітету РФ адвокату Миколі Полозову
в ознайомленні з відеозаписами затримання Веджіє Кашка,
13 вересня 2018 року*